

Predikan i Kindaholms församling 2015 av Tobias Bäckström

2 sönd. i advent

"Guds rike är nära"

Jes 35:1-10

Jak 5:7-11

Matt 13:31-34

Ps: 103:4-6, 423, 100, 111

Om du ska hålla ett föredrag om ett stort och mäktigt rike och vill tänka ut en lämplig liknelse för lyssnarna att ta med sig hem, vad skulle du välja för bild? Kanske du skulle säga att det här riket är som ett vidsträckt hav, det sträcker sig så långt ökat kan nå. Eller du vill likna det vid en väldig bergskedja som ingenting kan rubba, det kommer alltid att bestå.

Nu står Jesus i begrepp att berätta om himmelriket, om Guds rike. Och som han brukar göra så väljer han bilder och liknelser för att förklara. Vad väljer han då? Jo, i dagens evangelium kommer han med två liknelser: himmelriket är som ett senapskorn och som en liten bit jäst deg.

Nog är det lite märkliga bilder, särskilt när poängen med senapskornet är att det är så litet. Om senapskornet är det minsta av alla frön, betyder det att himmelriket är det minsta av alla rikena? Och hur ska vi tolka detta med jästen? Det är nog inget tvivel om en sak: Guds rike är inte som andra rikena.

När vi tänker på rikena och nationer så tänker vi på klart definierade och avgränsade ytor. När vi ser en karta så brukar ländernas gränser markeras med feta linjer. Inte minst den senaste tiden i Sverige har detta med gränser, och vikten att markera gränsen blivit väldigt aktuellt. Det är tydligt och klart var det Danska riket slutar och det Svenska riket börjar.

Vi är också beredda att med polis och militär försvara våra gränser. Det gäller både flyktingar som inte kan identifiera sig eller när ryska stridsflygplan råka vingla för nära gränsen. Då blir de omedelbart avvisade.

Så är det när det gäller jordiska nationer, och så länge vi lever i en fallen värld, innan Jesus har kommit tillbaka, så får vi nog leva med att det till viss del behöver vara på det här sättet. Vi kan längta efter en värld där gränser inte spelar någon roll, där det är fritt för vem som helst att bosätta sig var man vill, men än så länge är det en utopi. Samtidigt är det också viktigt att inse att gränser och gränskontroller är ett nödvändigt ont eftersom vi lever i en i synd fallen värld. Det är en ond verklighet som tvingar oss till detta, inget ideal att eftersträva.

Men nu är jag inte här för att tala om jordiska rikena och nationer, det vet ni redan hur de fungerar. Och med just de liknelser Jesus använder här är det tydligt att med himmelriket är det annorlunda. Poängen med senapskornet är att det visserligen är litet i början men att när det växer upp blir det större än alla örter, ja det blir nästan om ett träd, där himmelens fåglar kan bygga bo. Det vilar en enorm potential i det lilla oansenliga senapskornet.

Budskapet är att det finns en fantastisk tillväxtpotential för Guds rike i världen. Vi kan se det rent kvantitativt. En tredjedel av världens befolkning, drygt två miljarder är idag kristen. Jag har svårt att tro att lärjungarna kunde föreställa sig detta när Jesus sände iväg dem för att döpa och göra alla folk till hans lärjungar. Det började med ett senapskorn och slutade med ett träd.

Ett träd har inga klart avgränsade ytor. Dess grenar sträcker sig ut i rummet åt alla håll. Det är svårt att tydligt markera var trädet börjar och slutar. Och så är det också med Guds rike. Det är rotat stadigt i Kristus men dess grenar sträcker sig över hela världen. In över de hårdast bevakade gränser. Till och med i Nordkorea finns det kristna församlingar i hemlighet. Guds rike låter sig inte stoppas av gränskontroller. Himmels fåglar är en bild av alla jordens folkslag. De får alla plats på grenarna i Guds rike och får kontakt med stammen och rötterna.

Men om ett träd i allra högsta grad är synligt och tydligt för alla så är jästen i en deg osynlig. Jag tror att det är en poäng att Jesus har med båda bilderna, han gör ofta så, låter olika synsätt balansera varandra.

Trädet är alltså Guds rikes synliga tillväxt i form av kyrkor, människor som samlas där som vi kan räkna. Världens olika kyrkor är en del av Guds rike. Men inte bara. Guds rike kan inte reduceras till antalet medlemmar som vi kan räkna och kontrollera. Och det är därför han ger oss bilden av degen som jäser. Vi ser inte jästsvamparna, de är osynliga för blotta ögat. Vi ser inte vad som händer under ytan. Vi ser *att* något händer men inte *vad*. Och här blir avsaknaden av gränser ännu tydligare.

Ordet *genomsyra* är ju ett ord som utgår från bilden med en surdeg. *Värdegrunden ska genomsyra skolans vardag*, kan man till exempel läsa på skolverkets hemsida. En surdeg bildas när jäst och mjölksyrabakterier får jäsa och hela surdegen blir till slut genomsyrad, genomträngd av jäsningsen.

Guds rike har alltså en mystisk påverkan på sin omgivning, på allt omkring oss. Framförallt har den en påverkan på dig själv. När något växer kan vi tänka på två saker: dels *kvantitativ* växt, men också *kvalitativ*. Hur är det med Guds rikes tillväxt i ditt inre? Får Jesus genomsyra dig och ditt liv?

Guds rike är nära, är dagens tema och det var Jesus första enkla predikan. När Jesus kom till jorden så förde han in Guds rike i världen. Himmelriket blev en del av tiden, det började i tiden men det slutar inte med tiden.

När vi ser oss omkring i världen och framförallt om vi tittar bakåt i historien så ser vi hur världens nationer och riken kommer och går. På Jesus tid var det otänkbart att det mäktiga Romarriket skulle gå under. Men idag är allt som finns kvar några ruinhögar som vi som turister kan beskåda på Forum Romanum. Gränser har flyttats, gränser har upphört och nya gränser har dragits.

Även de gränser som Sverige nu med uniformerad polis bevakar är bara ett provisorium. För några hundra år sedan gick gränsen mellan Sverige och Danmark bara några kilometer härifrån och den nuvarande gränsen, den kommer också att upphöra. Inga jordiska riken består för evigt.

Men Guds rike gör det! Himmelriket har sin början i tiden men sträcker sig in i evigheten. Guds rike upphör aldrig, det kommer att överleva alla jordiska riken. Genom att vara medborgare i Guds rike, det viktigaste medborgarskapet av alla, finns vi med i ett sammanhang som fortsätter att existera även när allt annat har försvunnit.